

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

-

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Suomen Erillisverkot kannattaa esitettyä tavoitetta siitä, että laajasti sovellettavalla sääntelyllä voidaan varmistaa riittävän laadukas tiedonhallinta, kuten myös riittävä tietoturvallisuuden taso, kaikissa sääntelyn soveltamisalaan kuuluvissa toimijoissa. Tavoitteena on muuttaa tai korvata useita voimassa olevia lakeja, joiden soveltamisalat vaihtelevat ja jotka ovat siten tulkinnanvaraisia aiheuttaen soveltamisongelmia. Ositain tästä johtuen nykyisten lakien toimeenpanossa on ollut erilaisia käytänteitä.

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Ehdotetussa laissa säädettäisiin julkisen hallinnon yleisistä velvoitteista tiedonhallinnassa. Ehdotettua lakia sovellettaisiin myös yksityisiin henkilöihin ja yhteisöihin siltä osin kuin niihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain säännöksiä. Julkisuuslakia sovelletaan lain tai asetuksen taikka lain tai asetuksen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen perusteella julkista tehtävää hoitaviin yhteisöihin, laitoksiin, säätiöihin ja yksityisiin henkilöihin niiden käyttäessä julkista valtaa. Julkista valtaa ei ole kuitenkaan määritelty julkisuuslaissa eikä sille ole muutoinkaan yksiselitteistä määritelmää, vaikka perinteisesti sen on katsottu tarkoittavan esimerkiksi sitä, että viranomaisen hallintopäätöksellä puututaan yksityisen oikeusasemaan taikka myönnetään yksityiselle taholle joitakin etuja. Suomen Erillisverkkojen näkemyksen mukaan tiedonhallintalain soveltamisalan osalta olisikin selkeämpää, että tiedonhallintalaissa määriteltäisiin julkisuuslakia tarkemmin tiedonhallintalain soveltamisala taikka julkisen vallan määritelmä johon

ehdotetussa lakiluonnoksessa viitataan. Ainakin se, että tiedonhallintalakia ei sovelleta julkisen vallan käyttöön liittyviin avustaviin tehtäviin olisi hyvä tuoda selkeästi esille.

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tiedonhallintalain luonnoksessa esitetty 27§ edellyttää, että viranomaiselle saapuvat ja viranomaisen laatimat asiakirjat säilytetään vain sähköisessä muodossa. Jos asiakirja saapuu viranomaiselle muussa kuin sähköisessä muodossa, on se muutettava sähköiseen muotoon. Asiakirjojen muuttamisessa sähköiseen muotoon voidaan käyttää apuna yksityistä tahoa ja sähköiseen muotoon muutettujen asiakirjojen alkuperäiskappaleet voidaan tuhota, kun niiden säilyminen sähköisessä muodossa on varmistettu. Tästä syystä viranomaisella on oltava tarvittavat tekniset järjestelyt, joilla paperiasiakirja voidaan muuntaa luotettavalla tavalla sähköiseen muotoon siten, että asiakirjan sisältävien tietojen todistusvoimaisuus säilyy.

Suomen Erillisverkkojen näkemyksen mukaan tietoaineistojen sähköistäminen ja siihen liittyvä velvollisuus säilyttää asiakirjat ensisijaisesti sähköisesti ovat lähtökohtaisesti kannatettavia. Tavoitteet ovat ymmärrettäviä, kun tiedonhallinnan kehittämisen perimmäisenä tarkoituksena on se, että viranomaisten julkiset asiakirjat olisivat helposti saatavilla. Vaikka asiakirjojen digitalisointi tuo lisäkuluja, vähentää se kuitenkin pidemmällä aikajanelalla fyysisten arkistotilojen tarvetta sekä tehostaa työprosesseja, kun sähköiset asiakirjat ovat nykyistä helpommin käytettävissä.

Suomen Erillisverkkojen näkemyksen mukaan olisi tärkeää, että asiakirjojen sähköistäminen tulisi toteuttaa keskitetysti siten, että valtiolla kilpailutettaisiin kumppani asiakirjojen varsinaiseen digitalisointiin, hankittaisiin keskitetyt tekniset järjestelmät sekä luotaisiin viranomaisille yhteinen malli digitalisoitujen asiakirjojen datavarastointiin ja tarvittaviin tietoliikenneyhteyksiin. Erityisesti turvaluokiteltujen asiakirjojen säilyttämiseen tulisi hakea yhteistä toimintavarmaa ja turvallista

toimintamallia. Esimerkiksi Suomen Erillisverkoilla olisi kyvykkyyttä olla suunnittelemassa ja tarvittaessa toteuttamassa tietoturvallista, toimintavarmoja ja tarkoituksenmukaisia datavarastoja sekä niihin liittyviä tietoliikenneyhteyksiä.

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

-

Lehtimäki Timo
Suomen Erillisverkot Oy

Haikarainen Ara
Suomen Erillisverkot Oy